

[Nathalie Lind]

større viden og dermed mere forståelse for de vanskeligheder, invaliderede eller kronisk syge har ved at overvinde deres handicap, men også større åbenhed og vilje til at acceptere vore handicappede medborgere som fuldt ligeberettigede. Kendetegnet for et demokrati er i virkeligheden, hvordan det behandler sine svagere grupper. Kun hvis vi forstår og indser, at de handicappede er lige så fuldgyldige, lige så ligeværdige medlemmer af vort samfund, lever vi op til FN's og til de handicappedes eget ønske for fremtiden.

Jeg vil stærkt understrege, at det ikke er særbehandling, men ligebehandling, vore handicappede medborgere ønsker. Jeg indrømmer, at det ikke er let at opnå dette. Der er brug for kompensation af økonomisk art, hvis der skal være mening med talen om ligestilling, men der kræves også en indsats på andre områder; jeg nævnte nogle af dem før: det arbejdsmæssige, bolig-mæssige, kulturelle, uddannelsesmæssige osv. Her er det nødvendigt ikke blot at have, som det ofte siges, en handicapvenlig holdning, men også en handicapbevidst holdning, og vi er alle sammen i stand til at nævne mange eksempler på, at dette ikke altid er tilfældet.

Jeg skal naturligvis medgive, at der er sket mange forbedringer i årenes løb. Jeg skal også medgive, at det tager sin tid at ændre utilfredsstillende forhold. Men somme tider synes man alligevel, at der er områder, hvor det ikke var alt for kostbart at gennemføre en indsats og gennemføre forbedringer, selv i en økonomisk vanskelig tid.

Ministeren og den socialdemokratiske ordfører har nævnt, at Danmarks Radio ved hjælp af en særlig teknik fra 1982 vil sørge for, at også døve kan få glæde af udsendelserne. Men jeg må stille mig det spørgsmål: kunne det ikke have været gjort noget før? Jeg ved, at når man fra invalideorganisationernes side har rettet henvendelse til Danmarks Radio, så er der blevet sagt, at der er mange tekstede udsendelser. Men det er jo de udenlandske udsendelser. Er der egentlig nogen rimelighed i, at de døve, når størstedelen af Danmark har glædet sig over en udsendelsesrække som »Matador«, har været afskåret herfra, fordi man ikke har villet ofre, at udsendelserne blev tekstet?

Må jeg tage et andet praktisk, mindre eksempel. Den nye teknik kan være til fordel

for de handicappede, men den kan også give vanskeligheder. DSB, der ikke så meget i år som sidste år havde mange forsinkelser, anvender en centralstyret terminalskærm til oplysning om, hvornår togene forventes at afgå. Men det betyder jo, at alle blinde er afskåret fra at benytte sig heraf. En gammel-dags højtaler ved siden af havde måske nok været en fordel.

Det er rigtigt, at planlægning i handicapbevidst retning kan være svær, fordi handicappene er så mangeartede, men det er ikke umuligt. Ministeren nævnedes – ja, måske interesserer det ministeren, måske gør det ikke ... nej, det gør det ikke – at der var nedsat udvalg under de forskellige ministerier, og et af dem var under arbejdsministeriet. Jeg så forleden dag i avisen, at arbejdsministeren havde nedsat et sådant udvalg – det er kun godt en uges tid siden – som skulle se på, hvad man på arbejdsmarkedet kunne gøre for at lette de handicappedes forhold. Men omtrent samtidig fik vi i socialudvalget en redegørelse, og deraf fremgik det i en slags sidebemærkning, at man havde overvejet, om det ikke var muligt at give arbejdsgivere, der beskæftiger svært handicappede, en eller anden form for tilskud, men man havde afstået fra det. Fru Inge Fischer Møller var som ordfører for socialdemokratiet lidt inde på dette, men må ligesom jeg vide, at socialministeriet foreløbig har afslået det.

Jeg vil da gerne spørge arbejdsministeren – der jo ikke er her, men så måske socialministeren: er det med i hvert fald i kommissoriet for det udvalg, der nu skal arbejde? Er det med i kommissoriet, at man også skal tage det spørgsmål op? Vi ser jo mange planer og nu en redegørelse om, hvad vi skal gøre ved ungdomsarbejdsløsheden. Jeg synes nok, det var interessant at vide nøjagtigt, hvad det er for en opgave, der er givet arbejdsministerens udvalg, når socialministeren samtidig afslår at gå ind på de tanker.

Der er også det gamle, men meget aktuelle spørgsmål om tilskud til sekretærhjælp til blinde. Sverige har en sådan ordning. Det har været rejst i socialudvalget; der er et foreløbigt afslag fra socialministeren. Vi får at vide, at det så må omfatte samtlige handicapgrupper, og vi får nogle beregninger med utallige forudsætninger, som ikke siger os noget klart. Jeg mener blot, at det må tages frem, at det vel var en ordning, som ville få